

ประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง
เรื่อง รับผิดชอบการจัดตั้งพรรคกสิกรไทย

ด้วยนายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับการจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองชื่อ พรรคกสิกรไทยตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ไว้ในทะเบียนพรรคการเมือง เลขที่ ๔/๒๕๕๒ ตั้งแต่วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับนโยบายพรรคการเมือง ข้อบังคับพรรคการเมือง และรายชื่อคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองของพรรค กสิกรไทย ดังนี้

นโยบายพรรคกสิกรไทย พ.ศ. ๒๕๕๒

อุดมการณ์พรรคกสิกรไทย เพื่อให้เป็นสังคมที่มีระบบเศรษฐกิจและสังคม ที่เข้มแข็ง พร้อมรับสถานการณ์ในอนาคตและให้สามารถช่วงชิงโอกาสจากการเปลี่ยนแปลง ของประชาคมโลกในปัจจุบันมาใช้เป็นแรงผลักดันในการพัฒนาประเทศให้สอดคล้อง กับพื้นฐานของวัฒนธรรม และตรงกับความต้องการของไทย จึงได้กำหนดนโยบายไว้ ดังต่อไปนี้

๑. นโยบายด้านการบริหารการปกครอง

๑.๑ พิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช และบูรณาภาพ แห่งอาณาเขต

๑.๒ ให้มีกำลังทหารไว้เพื่อพิทักษ์รักษาเอกราชความมั่นคงของรัฐ สถาบันพระมหากษัตริย์ ผลประโยชน์แห่งชาติ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และเพื่อการพัฒนาประเทศ

๑.๓ ให้ความอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น ส่งเสริมความเข้าใจอันดีและความสามัคคีระหว่างศาสนิกชนของทุกศาสนา รวมทั้งสนับสนุนการนำหลักธรรมของศาสนามาใช้เพื่อเสริมสร้างคุณธรรม และพัฒนาคุณภาพชีวิต

๑.๔ ส่งเสริมและสร้างสัมพันธไมตรีกับนานาประเทศ โดยถือหลักความเสมอภาคในการปฏิบัติต่อกัน

๒. นโยบายด้านสังคมและการเมือง

๒.๑ ดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคล จัดระบบงานกระบวนการยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพ และอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนอย่างรวดเร็วและเท่าเทียมกัน รวมทั้งจัดระบบงานราชการและงานของรัฐอย่างอื่นให้มีประสิทธิภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน

๒.๒ จัดสรรงบประมาณให้พอเพียงกับการบริหารงานอิสระขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญทุกองค์กร

๒.๓ ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจทางการเมือง และการวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม และการเมือง รวมทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ

๒.๔ พัฒนาและส่งเสริมการเมืองให้มีมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการและพนักงานหรือลูกจ้างอื่นของรัฐ เพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ และเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่

๒.๕ กระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเอง และตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นได้เอง พัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่น และระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ

ตลอดทั้งโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่นให้ทั่วถึง และเท่าเทียมกันทั่วประเทศ รวมทั้งพัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อมให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัดนั้น

๒.๖ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสงวนบำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุล รวมทั้งมีส่วนร่วมในการส่งเสริมบำรุงรักษา และคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตามหลักการการพัฒนาที่ยั่งยืน ตลอดจนควบคุมและกำจัดมลพิษที่มีต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิการ และคุณภาพชีวิตของประชาชน

๒.๗ คุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชน ส่งเสริมความเสมอภาคของ หญิงและชาย เสริมสร้างและพัฒนาความเป็นปึกแผ่นของครอบครัว และความเข้มแข็งของชุมชน สงเคราะห์คนชรา ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และผู้ด้อยโอกาสให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้

๒.๘ ส่งเสริมและสนับสนุนการสาธารณสุขให้ประชาชนได้บริการที่ได้มาตรฐาน และมีประสิทธิภาพ อย่างทั่วถึง

สร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมที่มีความเป็นปึกแผ่น มีความภูมิใจในความเป็นไทย และดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ทางศิลปวัฒนธรรมของชาติ มีความมั่นคง สงบสุขสันติกับ นานาชาติ เป็นที่ยกย่องและเป็นประเทศแนวหน้าในประชาคมโลก เป็นสังคมที่คนมีความสุขอยู่ในครอบครัวที่อบอุ่นทำให้ชุมชนเข้มแข็งเป็นสังคมที่มีสมรรถภาพ มี เสถียรภาพ มีความเสมอภาค มีความยุติธรรม มีระเบียบวินัย มีความเมตตากรุณา เคารพในสิทธิมนุษยชน มีหลักธรรมของศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวในการดำรงชีวิต ของคนในสังคม

๒.๕ มีระบบการเมืองที่เป็นประชาธิปไตยอย่างสมบูรณ์ โดยมีองค์พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีภาคราชการที่มีประสิทธิภาพ มีนักการเมืองที่มีคุณภาพ ยึดผลประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติเป็นหลักเป็นที่พึง และสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

๓. นโยบายด้านการศึกษา

๓.๑ จัดการศึกษาอบรม และสนับสนุนเอกชน จัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม ปรับปรุงและให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม เสริมสร้างความรู้เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สนับสนุนการค้นคว้าวิจัยในศิลปวิทยาการต่างๆ เร่งรัดพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาประเทศ พัฒนาระบบวิชาชีพครู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ และวัฒนธรรมของชาติ

๓.๒ สร้างโอกาสให้คนไทยทุกคนพัฒนาศักยภาพของตนเอง อย่างเต็มที่มีมากขึ้น ทางร่างกายจิตใจ สติปัญญา และมีส่วนร่วมอย่างเต็มภาคภูมิในการพัฒนาประเทศ เด็กไทยทุกคนจะได้รับการดูแลและเอาใจใส่ด้านสุขภาพตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา ได้รับสารอาหารครบถ้วนตั้งแต่ปฐมวัย รวมทั้งได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างน้อย ๑๒ ปี ให้ทุกคนมีโอกาสเข้าถึงบริการพื้นฐานทางสังคมที่มีคุณภาพ

๓.๓ ทำให้คนไทยมีขีดความสามารถ พร้อมทั้งจะปรับตัวเพื่อรับกระแสการเปลี่ยนแปลง ซึ่งเกิดจากความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในระดับที่สามารถแข่งขันกับนานาชาติได้ ทำให้คนในวัยหนุ่มสาวได้รับการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๕ ของคนไทยในกลุ่มอายุ ๑๘-๒๔ ปี ให้กลุ่มคนผู้ด้อยโอกาส

ในสังคมได้รับโอกาสทางการศึกษา และมีงานทำอย่างทั่วถึงถ้วนหน้า คนไทยจะมีคุณภาพมีความรู้ความสามารถ รู้จักตัวเอง รู้เท่าทันโลก และมีศักยภาพที่ปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณค่าตลอดทุกช่วงวัยของชีวิต

๔. นโยบายด้านเศรษฐกิจ

๔.๑ ดำเนินการให้มีการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม

๔.๒ จัดระบบการถือครองที่ดินและการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสม จัดหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรกรรมให้แก่เกษตรกรอย่างทั่วถึง และรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิต และการตลาด สินค้าเกษตรให้ได้รับผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้งส่งเสริมการรวมตัวของเกษตรกร เพื่อวางแผนการเกษตรและรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร

๔.๓ ส่งเสริมสนับสนุน และคุ้มครองระบบสหกรณ์

๔.๔ ส่งเสริม และสนับสนุนให้ประชากรวัยทำงานมีงานทำ คุ้มครองแรงงานโดยเฉพาะแรงงานเด็กและสตรี จัดระบบแรงงานสัมพันธ์ การประกันสังคม รวมทั้งค่าตอบแทนแรงงานที่เป็นธรรม

๔.๕ สนับสนุนระบบเศรษฐกิจแบบเสรีโดยอาศัยกลไกตลาดกำกับดูแลให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม คุ้มครองผู้บริโภค และป้องกันการผูกขาดตัดตอนทั้งทางตรงและทางอ้อม

๔.๖ ทำให้เศรษฐกิจตั้งอยู่บนรากฐานของความสร้างสรรค์ เป็นศูนย์กลางที่สำคัญในภูมิภาคทั้งในด้านการผลิต การคมนาคม การเงิน การท่องเที่ยวและบริการ มีระบบการค้าขายแบบเสรีที่มีประสิทธิภาพและเป็นธรรม ทันโลกทางด้านเทคโนโลยี และนำโลกในมิติที่มีประเทศไทยเป็นเลิศ มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องและมีเสถียรภาพ โดยมีความสมดุลกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเป็นฐานการจ้างงาน และสร้างโอกาสในการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรมทั่วทุกกลุ่มคนทุกพื้นที่

ข้อบังคับพรรคกสิกรไทย พ.ศ. ๒๕๕๒

โดยที่เป็นการสมควรมีข้อบังคับพรรค เพื่อใช้เป็นแนวทางการบริหารงานของพรรคให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยตามเจตนารมณ์ของการจัดตั้งพรรค จึงออกข้อบังคับพรรคกสิกรไทยไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับพรรคกสิกรไทย”

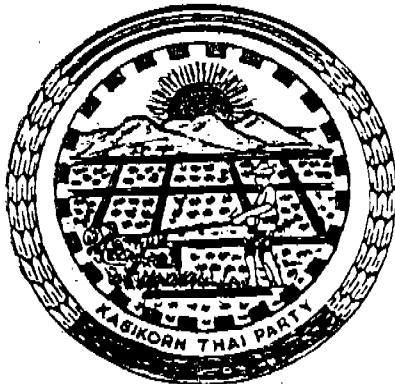
ข้อ ๒ ให้ใช้บังคับพรรคนี้นับตั้งแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคกสิกรไทย เป็นพรรคการเมืองเป็นต้นไป

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๓ พรรคการเมืองนี้มีชื่อพรรคการเมืองว่า พรรคกสิกรไทย ใช้อักษรย่อเป็นภาษาไทยว่า “พ.ก.ท.” ใช้ภาษาอังกฤษว่า “KASIKORN THAI PARTY” ชื่อย่อภาษาอังกฤษว่า “K.T.P.”

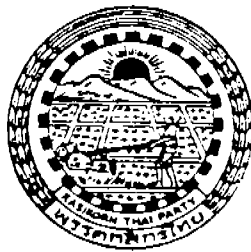
ข้อ ๔ ภาพเครื่องหมายพรรคกสิกรไทย ใช้ภาพดังนี้

ข้อ ๕ ภาพเครื่องหมายพรรคการเมืองนี้คือรูปวงกลม มีรวงข้าวสีเหลืองล้อมรอบวงกลมทั้งสองข้าง ตอนบนวงกลมเป็นแถบสีธงชาติไทยสามสี คือ สีแดง สีขาวและสีน้ำเงิน ด้านล่างวงกลมมี ริมบันสีเขียวอ่อน มีภาษาไทยสีน้ำเงินเขียนว่า “พรรคกสิกรไทย” บนริมบันมีภาษาอังกฤษสีน้ำเงินเขียนว่า KASIKORN THAI PARTY รอบในวงกลมเป็นพื้นเหลือง สีน้ำตาลสลับพื้นเหลือง มีสีเหลืองล้อมรอบในวงกลมพื้นเหลือง มีแปลงนาเล็กๆ หลายแปลง มีต้นข้าวสีเขียว และมีรูปคนไถนา ถัดแปลงนาไป ด้านบนมีรูปภูเขาเล็ก ๆ สามลูก สีฟ้าอ่อน มีดวงตะวันครึ่งดวงทอแสงสีแดงอ่อน

ภาพเครื่องหมายพรรค หมายถึง ประเทศไทยเป็นประเทศกสิกรรม และมีอาชีพทำไร่นา จึงมีรูปคนไถนา พื้นเหลือง คือการรวมพลังของชาวไร่ชาวนา ผลักดันให้ผลผลิตทางการเกษตรไปสู่ความอุดมสมบูรณ์ ดวงตะวัน คือแสงสว่างที่จะนำกสิกรชาวไทยไปสู่อนาคตอันรุ่งเรืองสืบไป

ข้อ ๖ ตรายางพรรคกสิกรไทย ใช้เป็นภาพเครื่องหมายพรรคในลักษณะเดียวกัน แต่ย่อขนาดให้เล็กลงและมีสีเดียว

ข้อ ๗ ที่ตั้งสำนักงานใหญ่พรรคกสิกรไทย ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๗๕/๘๕-๘๖ หมู่ ๓ ถนนบางกรวย-ไทรน้อย ตำบลไทรน้อย อำเภไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๕๐

ข้อ ๘ สาขาพรรคกสิกรไทยได้รับอนุมัติให้จัดตั้ง ณ จังหวัดใดๆ ประจำเขตเลือกตั้งให้เรียกว่า “สาขาพรรคกสิกรไทย.....” โดยมีชื่ออำเภอและจังหวัดกำกับไว้ด้วย

หมวด ๒

สมาชิกภาพ

ข้อ ๕ สมาชิกพรรค มี ๒ ประเภท

(๑) สมาชิกสามัญ

(๒) สมาชิกกิตติมศักดิ์

ข้อ ๑๐ สมาชิกสามัญได้แก่บุคคลที่ยื่นใบสมัครตามข้อบังคับ และคณะกรรมการบริหารพรรคมีมติอนุมัติเป็นสมาชิกได้

สมาชิกกิตติมศักดิ์ หมายถึง สมาชิกซึ่งเป็นผู้ก่อตั้งพรรคกสิกรไทย และบุคคลซึ่งพรรคเชิญมาเป็นสมาชิก

ข้อ ๑๑ สมาชิกสามัญต้องเสียค่าบำรุงพรรคประจำปี ส่วนอัตราที่จะเก็บเท่าไร และจะเก็บเมื่อใดนั้นให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการบริหารพรรค

สมาชิกกิตติมศักดิ์ไม่ต้องเสียค่าบำรุง

ข้อ ๑๒ บุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ มีสิทธิเข้าไปเป็นสมาชิกของพรรค

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ในวันที่ยื่นใบสมัครเข้าเป็นสมาชิก

(๓) ไม่มีลักษณะที่ต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ

(๔) ไม่เป็นสมาชิกพรรคการเมืองอื่น

(๕) เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๖) มีความเข้าใจในนโยบาย ตั้งใจสนับสนุนกิจกรรมของพรรค และจะปฏิบัติตามข้อบังคับพรรคทุกประการ

ข้อ ๑๓ การสมัครเป็นสมาชิกพรรคให้ผู้สมัครยื่นใบสมัครตามแบบพิมพ์ของพรรคเสนอต่อเลขาธิการพรรคเพื่อพิจารณาเสนอให้คณะกรรมการบริหารพรรคอนุมัติ

ข้อ ๑๔ การคัดค้านผู้สมัครเป็นสมาชิกสามัญ ต้องทำเป็นหนังสือมีสมาชิกสามัญรับรองไม่น้อยกว่าสามคนและต้องชี้แจงเหตุผลในการคัดค้านประกอบด้วย โดยเสนอต่อหัวหน้าพรรค

ข้อ ๑๕ เมื่อมีคำคัดค้านดังกล่าวการออกเสียงลงคะแนนของคณะกรรมการบริหารพรรคเพื่อรับหรือไม่รับผู้ถูกคัดค้านเป็นสมาชิกให้ออกเสียงโดยลงคะแนนลับ

ข้อ ๑๖ ถ้าคณะกรรมการบริหารพรรคมีมติไม่รับผู้ใดเป็นสมาชิกสามัญ โดยจะมีคำคัดค้านหรือไม่ก็ตาม ให้มีหนังสือแจ้งไปให้ผู้ยื่นทราบบนโดยเร็ว คำวินิจฉัยของคณะกรรมการบริหารพรรคให้ถือว่าถึงที่สุด

ข้อ ๑๗ สมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลงเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ไปเป็นสมาชิกพรรคการเมืองอื่น

(๔) ขาดคุณสมบัติการเป็นสมาชิกตามข้อบังคับพรรคข้อ ๑๒

(๕) คณะกรรมการบริหารพรรคมีมติให้ออกตามข้อ ๘๐

(๖) ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบเลิกพรรค

ข้อ ๑๘ การสิ้นสุดของสมาชิกภาพตามข้อ ๑๗ (๕) ถ้าสมาชิกผู้นั้นดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วย มติของพรรคต้องเป็นมติของที่ประชุมร่วมของคณะกรรมการบริหารพรรค และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรค และมติดังกล่าวต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรค

และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคทั้งหมด และการลงมติให้ลงคะแนนลับเท่านั้น แต่ถ้าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้นั้นได้อุทธรณ์ต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่พรรคมีมติคัดค้านว่าติดังกล่าวมีลักษณะตามมาตรา ๕๗ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญ และศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าติดังกล่าวมิได้มีลักษณะตาม มาตรา ๕๗ วรรคสามของรัฐธรรมนูญให้ถือว่าสมาชิกภาพสิ้นสุดลงนับแต่วันที่ศาล รัฐธรรมนูญวินิจฉัย แต่ถ้าศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าติดังกล่าวมีลักษณะตาม มาตรา ๕๗ วรรคสามของรัฐธรรมนูญสมาชิกผู้นั้นอาจเข้าเป็นสมาชิกของพรรค การเมืองอื่นได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย

ให้หัวหน้าพรรคส่งรายงานหรือเอกสารเกี่ยวกับการมีมติไปยังประธานรัฐสภา และนายทะเบียนพรรคการเมืองภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่พรรคมีมติ

ข้อ ๑๕ การลาออกจากสมาชิกภาพของพรรคให้ปฏิบัติดังนี้

สมาชิกสามัญให้ยื่นใบลาออกต่อนายทะเบียนของพรรคและมีผลเมื่อเจ้าหน้าที่ สำนักงานใหญ่พรรคได้ลงทะเบียนรับหนังสือแล้ว

หมวด ๓

สิทธิและหน้าที่ของสมาชิกพรรค

ข้อ ๒๐ สมาชิกพรรคมีสิทธิดังต่อไปนี้

(๑) มีสิทธิในการเสนอข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อพรรค

(๒) มีสิทธิได้รับการคัดเลือกจากพรรคให้เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามของ

พรรคในการเลือกตั้งทั้งปวงที่ราษฎรเป็นผู้ใช้สิทธิ

(๓) มีสิทธิได้รับเลือกตั้งหรือแต่งตั้งเป็นผู้ปฏิบัติงาน คณะทำงานหรือ
กรรมการสาขาพรรค กรรมการหรืออนุกรรมการในคณะต่างๆ หรือกรรมการบริหารพรรค
ตลอดจนที่ปรึกษาพรรค

(๔) สิทธิอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคจะพิจารณาเป็นกรณีไป

(๕) สมาชิกที่จะได้รับสิทธิดังกล่าว ย่อมมีคุณสมบัติเหล่านี้คือ

(ก) สามารถอธิบายอุดมคติ นโยบาย และข้อบังคับของพรรคให้
ประชาชนเข้าใจและยินดีเข้าร่วมเป็นสมาชิกพรรคเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ

(ข) เป็นผู้ที่ไม่มียุทธศาสตร์หรือบงการจูงใจได้รับการดำเนินจาก
คณะกรรมการบริหารพรรคและ/หรือจากสมาชิกพรรคทั่วไป

(ค) เป็นผู้ที่ไม่เสียสละและพากเพียรในการปฏิบัติตามอุดมคติของพรรค
จนปรากฏผลตามความมุ่งหมายของพรรค

(ง) มีคุณสมบัติอื่นๆ เช่น ทางด้านวิชาการ หรือประสบการณ์ที่เป็น
ผลสำเร็จและมีความพร้อมต่อการปฏิบัติงาน

(๖) ถ้าสมาชิกพรรคในสัดส่วนดังต่อไปนี้

(ก) สมาชิกพรรคที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในขณะนั้นมีจำนวน
ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคทั้งหมด หรือ

(ข) กรรมการบริหารพรรคจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวน
กรรมการบริหารพรรคหรือ

(ค) สมาชิกสามัญทั่วไปของพรรคจำนวนไม่น้อยกว่าห้าสิบคนเห็นว่ามี
หรือข้อบังคับพรรคในเรื่องนี้จะขัดต่อสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภา
ผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญหรือขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครอง

ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมีสิทธิร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามติหรือข้อบังคับดังกล่าวขัดหรือแย้งกับหลักฐานแห่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขให้มติหรือข้อบังคับนั้นเป็นอันยกเลิกไป

ข้อ ๒๑ สมาชิกพรรคมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ร่วมรับผิดชอบต่อเสถียรภาพของพรรค และให้ความร่วมมือในกิจกรรมของพรรคด้วยจิตสำนึกในอุดมคติของพรรค ในฐานะเป็นเจ้าของพรรคร่วมกัน

(๒) สนับสนุนสมาชิกพรรคผู้ที่พรรคได้พิจารณาส่งลงสมัครรับเลือกตั้งในทุกระดับและให้ความร่วมมือในการดำเนินงานของพรรคด้วยความเต็มใจและบริสุทธิ์ใจ เพื่อความก้าวหน้าของพรรค

(๓) ยึดมั่นและปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับของพรรคโดยเคร่งครัด

(๔) ต้องชำระค่าบำรุงตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

หมวด ๔

ความรับผิดชอบของพรรคต่อสมาชิก

ข้อ ๒๒ ความรับผิดชอบของพรรคต่อสมาชิกพรรค มีดังนี้

(๑) พรรคจะจัดการส่งเสริมสถานภาพของสมาชิกพรรค ให้มีสมรรถภาพต่อการดำรงชีวิตของตนเองและครอบครัวให้ดีกว่าบุคคลภายนอกพรรค

(๒) พรรคจะดำเนินการทางการเมืองอย่างจริงจัง เพื่อให้พรรคได้ก้าวไปสู่การมีบทบาททางการเมือง และเข้าสู่การบริหารประเทศเพื่อความเจริญและสันติสุขของปวงชนชาวไทย

(๓) พรรคจะช่วยสนับสนุนส่งเสริมเพื่อเพิ่มคุณภาพแห่งชีวิตให้แก่สมาชิกพรรค ด้วยการให้ความรู้ในวิชาชีพต่างๆ ตามความเหมาะสม

(๔) พรรคมีหน้าที่รับเรื่องราวร้องทุกข์ และให้ความช่วยเหลือแก่สมาชิกพรรคที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมตามกรอบแห่งกฎหมายและข้อบังคับพรรค

(๕) พรรคจะส่งเสริมและให้การอบรมเพื่อพัฒนาคุณภาพบุคคลให้ดียิ่งขึ้น

หมวด ๕

การให้ความรู้ทางการเมืองแก่สมาชิกและประชาชนทั่วไป

ข้อ ๒๓ เพื่อเป็นการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจทางการเมืองแก่สมาชิกและประชาชนโดยทั่วไป อันจะส่งผลให้การปกครองในระบอบประชาธิปไตยบนวิถีทางระบบรัฐสภาอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นที่ศรัทธาและเชื่อมั่นต่อปวงชนชาวไทย พรรคจึงได้มีแนวทางการให้ความรู้ทางการเมืองแก่สมาชิกและประชาชนโดยทั่วไปดังต่อไปนี้

(๑) พรรคจะจัดเตรียมบุคลากร ที่มีความรู้ความสามารถ มีความเชี่ยวชาญในแต่ละสาขาวิชาชีพเพื่อฝึกอบรมให้แก่สมาชิกพรรคและประชาชนทั่วไป

(๒) พรรคจะรวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมเพื่อกระตุ้นเตือนให้สมาชิกและประชาชนโดยทั่วไปเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองให้มากยิ่งขึ้น

(๓) พรรคจะส่งเสริมและสนับสนุน การรวมตัวกันในรูปของชุมชนท้องถิ่น เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิ การจัดการ ดูแลรักษาทรัพยากรของท้องถิ่น ตลอดจนปลูกฝังสิทธิทางการเมืองที่พึงมี

(๔) พรรคจะส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มกันของสมาชิก ในแต่ละสาขาวิชาชีพ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจทางการเมืองร่วมกับบุคลากรของพรรคโดยสม่ำเสมอ

(๕) พรรคจะเผยแพร่ความรู้ทางการเมือง หรือการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ โดยมีสถาบันฝึกอบรมนักการเมือง เพื่อให้เป็นนักการเมืองที่ดีและมีคุณภาพ

(๖) พรรคจะส่งเสริมให้สมาชิกและประชาชนทั่วไปได้เข้าชมหรือเข้าฟังการอภิปรายหรือบรรยายทางการเมืองที่พรรคจัดกิจกรรมขึ้น

หมวด ๖

วินัยและจรรยาบรรณของสมาชิกพรรค

ข้อ ๒๕ เพื่อให้สมาชิกพรรคร่วมกันสร้างพรรค ให้เป็นพรรคการเมืองที่มีคุณภาพเป็นที่ศรัทธาและไว้วางใจของปวงชนชาวไทยโดยทั่วหน้ากัน จึงกำหนดวินัยที่เป็นข้อปฏิบัติอันควรและไม่ควรไว้ต่อไปนี้

(๑) สมาชิกพรรคทุกระดับต้องยึดมั่นในอุดมการณ์ของพรรค และไม่ฝ่าฝืนต่อระเบียบข้อบังคับพรรค มติของคณะกรรมการบริหารพรรครวมทั้งคำสั่งและประกาศของพรรคอย่างจริงจัง

(๒) ไม่ใช่ความเป็นสมาชิกพรรคไปแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวหรือเพื่อบุคคลอื่นโดยขัดต่อกฎหมายของรัฐ

(๓) สมาชิกพรรคต้องไม่โจมตีหรือวิพากษ์วิจารณ์สมาชิกพรรคด้วยกันหรือองค์กรของพรรคต่อบุคคลภายนอกในทางที่เสียหาย

(๔) สมาชิกพรรคต้องไม่ปกปิดความผิด และไม่ละเลยต่อการแจ้งความผิดของสมาชิกที่ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อชื่อเสียงของพรรค ทั้งนี้ ต้องรีบแจ้งให้กรรมการบริหารพรรคได้รับทราบทันที

(๕) สมาชิกพรรคต้องไม่ฝ่าฝืนกฎหมายของรัฐ หรือผิดศีลธรรมอันเป็นที่ครหาของบุคคลและวงการทั่วไป

(๖) ผู้ปฏิบัติงานพรรคไม่พืงนำความลับของพรรคที่ได้มีมติไว้ไปเปิดเผยต่อบุคคลอื่นจะไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อพรรคก็ตาม

(๗) ในการดำเนินงานในรัฐสภา สมาชิกจะต้องปฏิบัติตามมติของพรรคที่ได้มีมติไว้

ข้อ ๒๕ เพื่อเป็นการสร้างเสริมและจรรโลงระบบพรรคการเมืองและทำให้การเมืองมีคุณธรรม สมาชิกพรรคควรได้ยึดถือและปฏิบัติตามจรรยาบรรณการเมืองดังต่อไปนี้

(๑) มีความสำนึกในการเทิดทูนสถาบันชาติ-ศาสนา-พระมหากษัตริย์

(๒) มีการประพฤติและดำรงชีพด้วยความมีคุณธรรม และอยู่ในกรอบแห่งกฎหมาย

(๓) ต้องศึกษาและทำความเข้าใจในเอกสารนโยบายและข้อบังคับของพรรค

(๔) มีความกระตือรือร้นในการสร้างองค์กรพรรคให้เติบโตใหญ่ด้วยการเชิญชวนบุคคลอื่น เข้าเป็นสมาชิกพรรค

(๕) มีจิตสำนึกและรับผิดชอบต่องานตามที่ได้รับมอบหมายจากพรรคอย่างจริงใจ

(๖) ยอมรับการปรับปรุงตัวเองเพื่อก่อให้เกิดความสามัคคีและประสิทธิภาพ
ของพรรค

(๗) ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองที่ดีของบ้านเมือง

หมวด ๗

คณะกรรมการบริหารพรรคและที่ปรึกษาพรรค

ส่วนที่ ๑

คณะกรรมการบริหารพรรค

ข้อ ๒๖ ให้มีกรรมการคณะหนึ่งเป็นคณะกรรมการบริหารพรรค ซึ่งเป็น
องค์กรหลักในการบริหารพรรค โดยเลือกตั้งจากสมาชิกสามัญ ซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่า
ยี่สิบปีบริบูรณ์ที่ประชุมใหญ่ จำนวนไม่เกินสามสิบห้าคน ประกอบด้วย

- (๑) หัวหน้าพรรค
- (๒) รองหัวหน้าพรรค
- (๓) เลขาธิการพรรค
- (๔) รองเลขาธิการพรรค
- (๕) เภรัญญิกพรรค
- (๖) โฆษกพรรค
- (๗) กรรมการอื่น

คณะกรรมการบริหารพรรคมีวาระในการดำรงตำแหน่งคราวละ ๒ ปี

ข้อ ๒๗ ในการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคให้ดำเนินการในที่ประชุมใหญ่ตามลำดับดังนี้

เลือกตั้งหัวหน้าพรรคหนึ่งคน ในการเสนอชื่อผู้เป็นหัวหน้าต่อที่ประชุมใหญ่ต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสิบคน และให้ที่ประชุมเลือกกรรมการในตำแหน่งที่เหลือโดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ความอาวุโสทางการเมือง

ข้อ ๒๘ กรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดจากสมาชิกภาพ

(๔) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๕) จงใจหรือเจตนาละเลยการแสดงรายการบัญชีทรัพย์สิน-หนี้สินต่อทางราชการ

(๖) ขาดการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคสามครั้งติดต่อกัน

(๗) ที่ประชุมใหญ่พรรคมีมติด้วยคะแนนเสียงสามในสี่ขององค์ประชุมให้ออก

(๘) เมื่อมีการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารชุดใหม่ตามข้อ ๒๖ วรรคสอง

(๙) เมื่อหัวหน้าพรรคลาออกให้ถือว่าความเป็นคณะกรรมการบริหารพรรคสิ้นสุดลงทั้งคณะ

(๑๐) ตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคว่างลงสองในสามของจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรคทั้งหมด ถือว่าหมดสภาพทั้งคณะรวมทั้งหัวหน้าพรรคด้วย

เมื่อตำแหน่งกรรมการบริหารว่างลงตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๖) ให้หัวหน้าพรรคมีอำนาจแต่งตั้งกรรมการบริหารพรรคคนใดคนหนึ่งที่เหมาะสมเข้าทำหน้าที่แทน จนครบวาระของผู้ที่พ้นจากตำแหน่ง แต่ถ้าตำแหน่งที่ว่างลงนั้นเป็นตำแหน่งหัวหน้าพรรคตาม (๑) (๓) (๔) (๕) และ (๖) ให้รองหัวหน้าพรรคลำดับต้นทำหน้าที่แทน และให้มีอำนาจเรียกประชุมใหญ่ เพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งหัวหน้าพรรคว่างลง เว้นแต่อายุตำแหน่งหัวหน้าพรรคเหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

ในกรณีตำแหน่งหัวหน้าพรรคว่างลงตาม (๒) (๕) (๑๐) ให้รองหัวหน้าพรรคลำดับต้นทำหน้าที่แทน และให้มีอำนาจในการเรียกประชุมใหญ่เพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ภายในสามสิบวัน

หากเกิดกรณีอื่นอันเป็นเหตุให้คณะกรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะหรือครบวาระและนอกเหนือจากที่กำหนดข้างต้น ให้หัวหน้าพรรคมีอำนาจในการเรียกประชุมใหญ่เพื่อดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ภายในสี่สิบห้าวัน

ในกรณีที่มีเหตุให้คณะกรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ให้คณะกรรมการบริหารพรรคที่พ้นจากตำแหน่งอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่าจะได้รับแจ้งการตอบรับการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่จากนายทะเบียนพรรคการเมือง

ข้อ ๒๕ คณะกรรมการบริหารพรรคมีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

(๑) ดำเนินกิจการของพรรคให้เป็นไปตามนโยบายพรรค ข้อบังคับพรรค และมติของที่ประชุมใหญ่พรรค

(๒) ออกกฎระเบียบและจัดตั้งหน่วยงานต่างๆ เพื่อปฏิบัติงานให้เป็นไปตามนโยบายพรรคและข้อบังคับพรรค

(๓) กำหนดวิธีการคัดเลือกสมาชิกพรรค เพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกสภาท้องถิ่นตลอดจนการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

(๔) พิจารณาจัดสรรเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในส่วนของพรรคและของผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรค โดยไม่เกินวงเงินที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดดังนี้

(ก) พิจารณาค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อโดยจัดสรรเป็นจำนวนรวมซึ่งพิจารณาตามจำนวนผู้สมัครรับเลือกตั้งที่พรรคยื่นเสนอต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(ข) จัดงบประมาณและสนับสนุนเงินค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง โดยจัดสรรให้แก่ผู้รับสมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรคเป็นรายบุคคล

(๕) ควบคุมไม่ให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรคใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเกินกว่าวงเงินที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง

(๖) ดำเนินการและปฏิบัติการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๗) ให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งหรือถอดถอนคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ ของพรรค และคณะอนุกรรมการต่างๆ ของพรรค

(๘) อนุมัติและขุบเลิกการจัดตั้งสาขาพรรคและองค์กรเสริมสร้างพรรค

(๘) อำนาจการต่างๆ และกระทำการหรือสั่งการใดๆ เพื่อให้การดำเนินงานของพรรคเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และเพื่อส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าของพรรค

(๑๐) กำหนดให้มีการประชุมใหญ่พรรคอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และรายงานกิจการด้านต่างๆ ต่อที่ประชุมใหญ่พรรค

(๑๑) จัดหาทุนและดูแลทรัพย์สินต่างๆ ตลอดจนบริหารการเงินและทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดของพรรคและสาขาพรรค

(๑๒) พิจารณารับบุคคลเข้าเป็นสมาชิกพรรคและพิจารณาลงโทษสมาชิกพรรค

(๑๓) แต่งตั้งและถอดถอนผู้ปฏิบัติงานของพรรคในกิจกรรมต่างๆ ของพรรค และคณะทำงานเฉพาะกิจทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

(๑๔) จัดตั้งแผนกต่างๆ ของพรรคตามสมควร เพื่อดำเนินการตามนโยบายของพรรคและให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างประจำพรรคหรือชั่วคราว

(๑๕) แต่งตั้งหรือถอดถอน ผู้อำนวยการสำนักงานใหญ่พรรค และตำแหน่งอื่นตามที่เห็นสมควร

(๑๖) กำหนดอำนาจหน้าที่ให้กรรมการบริหารพรรคและผู้ปฏิบัติงานของพรรคปฏิบัติ

(๑๗) อำนาจหน้าที่อื่นที่คณะกรรมการบริหารพรรคเห็นสมควร ซึ่งไม่ขัดต่อกฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับของพรรค

ข้อ ๓๐ กรรมการบริหารพรรคแต่ละตำแหน่งมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

หัวหน้าพรรค มีอำนาจหน้าที่

(๑) เป็นผู้แทนของพรรคตามกฎหมาย และเป็นผู้รับผิดชอบในกิจกรรม
ทั้งปวงของพรรค

(๒) เป็นประธานของคณะกรรมการบริหารพรรคและเป็นผู้เรียกประชุม
คณะกรรมการบริหารพรรค ตลอดจนดำเนินการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค

(๓) เป็นผู้เรียกประชุมใหญ่ของพรรคตามความเห็นชอบของคณะกรรมการ
บริหารพรรค และเป็นประธานของที่ประชุมใหญ่พรรค ตลอดจนดำเนินการ
ประชุมใหญ่พรรค

(๔) เป็นผู้เรียกประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการบริหารพรรคกับสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎรของพรรคและเป็นประธานของที่ประชุม ตลอดจนเป็นผู้ดำเนินการ
ประชุมดังกล่าว

(๕) เป็นผู้ลงนามประกาศนโยบายของพรรค ข้อบังคับพรรค กฎระเบียบ
มติของพรรค และคำสั่งพรรค

(๖) มีสิทธิยับยั้งมติของที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค และคณะ
กรรมการอื่นๆ เพื่อขอให้มีการทบทวนมติในกรณีที่มีความจำเป็น แต่ทั้งนี้ต้อง
ไม่เกินสิบห้าวัน ซึ่งหากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวให้ถือว่ามติของที่ประชุมนั้นมีผล
ใช้บังคับ

(๗) ในกรณีที่มีความจำเป็นในการดำเนินการทางการเมืองให้มีอำนาจปฏิบัติการ
ในนามของพรรคได้ โดยความเห็นชอบของกรรมการบริหารพรรคไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง
ของจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรคเท่าที่มีอยู่ในขณะนั้นและให้ถือว่าการดำเนินการนั้น
เป็นมติพรรค

(๘) อำนาจอื่นๆ ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายและข้อบังคับพรรค

รองหัวหน้าพรรคมีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบตามที่หัวหน้าพรรคหรือ
คณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

เลขาราชการพรรค มีอำนาจหน้าที่

(๑) เป็นผู้ตรวจสอบและกำกับดูแลกิจการทั้งปวงของพรรคตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมายและให้รับผิดชอบโดยตรงจากหัวหน้าพรรคหรือรองหัวหน้าพรรคในกิจการที่หัวหน้าพรรคมอบหมายให้ปฏิบัติ

(๒) เป็นผู้เสนอรายงานต่อคณะกรรมการบริหารพรรค ที่ประชุมร่วมคณะกรรมการบริหารพรรคและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคและต่อที่ประชุมใหญ่พรรค

(๓) เป็นเลขานุการของที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคที่ประชุมร่วมคณะกรรมการบริหารพรรคและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคและที่ประชุมใหญ่พรรค

(๔) เป็นผู้กำกับดูแลการบริหารงานของสำนักงานใหญ่พรรค

รองเลขาราชการพรรค มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบตามที่เลขาราชการพรรคหรือคณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

เหรียญก มีหน้าที่ในการควบคุมรายรับ-รายจ่ายเงิน บัญชีทรัพย์สิน หนี้สิน และงบการเงินของพรรคตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

โฆษกพรรค มีหน้าที่

(๑) แลกเปลี่ยนที่ประชุมของพรรคและแถลงกิจการต่าง ๆ ของพรรค

(๒) ประชาสัมพันธ์งานของพรรคตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

ส่วนที่ ๒

คณะที่ปรึกษาพรรค

ข้อ ๓๒ ให้มีประธานที่ปรึกษาพรรค และคณะที่ปรึกษาพรรคขึ้นมากณะหนึ่ง มีจำนวนตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคเห็นสมควร คณะที่ปรึกษาพรรคนี้ประกอบด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรค ผู้อาวุโสของพรรค ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ

ผู้มีประสบการณ์ในสาขาวิชาต่างๆ และผู้มีอุปการคุณสนับสนุนทางด้านกิจกรรม
แก่พรรค

ข้อ ๓๓ คณะที่ปรึกษาพรรคมีอายุอยู่ในตำแหน่งตามวาระเช่นเดียวกับ
คณะกรรมการบริหารพรรค เว้นแต่ลาออกหรือถึงแก่กรรม

ข้อ ๓๔ คณะที่ปรึกษาพรรคมีหน้าที่ดังนี้

(๑) คณะที่ปรึกษาพรรคจะได้รับเชิญให้เข้าร่วมกับคณะกรรมการบริหารพรรค
แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงในที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค เว้นแต่จะได้รับการ
ร้องขอจากที่ประชุม

(๒) คณะที่ปรึกษาพรรคเสนอแนวความคิดเห็นต่อหัวหน้าพรรคหรือกรรมการ
บริหารพรรคได้ทุกโอกาส

(๓) การเสนอความคิดเห็นหรือการให้คำปรึกษาใดๆ เป็นการกระทำเพื่อ
อุดมการณ์ และให้บรรลุนโยบายแห่งพรรค

(๔) คณะที่ปรึกษาพรรคจะจัดให้มีการประชุมหรือภายในพรรคย่อมกระทำได้
ภายใต้การสนับสนุนจากพรรค โดยหัวหน้าพรรคหรือเลขาธิการพรรคจะต้องได้รับ
ทราบด้วย

หมวด ๘

หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกสมาชิกเพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้ง
เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อและแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

ข้อ ๓๕ ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วไปในแต่ละครั้ง ให้
คณะกรรมการบริหารพรรคแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการเลือกตั้งทั่วไป จำนวน

ไม่น้อยกว่าห้าคนเพื่อทำหน้าที่คัดเลือกสมาชิกพรรคที่เหมาะสม และมีคุณสมบัติถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ และแบบแบ่งเขตการเลือกตั้งให้ครบตามจำนวนที่กฎหมายได้กำหนดไว้

ข้อ ๓๖ ในการพิจารณาคัดเลือกสมาชิกพรรคเพื่อส่งลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในนามของพรรคทั้งแบบบัญชีรายชื่อและแบบแบ่งเขตเลือกตั้งโดยมีหลักเกณฑ์และวิธีการดังนี้

(๑) ให้สำนักงานสาขาพรรคในเขตเลือกตั้ง หรือสำนักงานใหญ่ของพรรค มีหน้าที่ในการรับสมัครสมาชิกพรรค ผู้ประสงค์ที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งในแบบบัญชีรายชื่อหรือแบบแบ่งเขตเลือกตั้งส่งให้สำนักงานใหญ่ในเขตเลือกตั้งเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการอำนวยการเลือกตั้งทั่วไปพิจารณาคัดเลือก

(๒) ให้คณะกรรมการอำนวยการเลือกตั้งทั่วไป พิจารณาคัดเลือกสมาชิกพรรคในเขตเลือกตั้ง ซึ่งเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติถูกต้องตามกฎหมาย มีความรู้ ความสามารถ และเหมาะสมเพื่อส่งเข้ารับสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในนามของพรรค

ข้อ ๓๗ การตัดสินใจของคณะกรรมการอำนวยการเลือกตั้งทั่วไปที่คัดเลือกบุคคลลงสมัครรับเลือกตั้งให้ถือเป็นที่สุด เว้นแต่คณะกรรมการบริหารพรรคจะได้มีมติเป็นอย่างอื่นก็ให้ถือเอาตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคได้มีมติ

ข้อ ๓๘ สำหรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้คณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๓๙ ในการเลือกตั้งคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่น คณะกรรมการสาขาพรรคประจำเขตหรือท้องที่ และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคที่ได้รับเลือกตั้งในเขตเป็นผู้พิจารณาแล้วแจ้งให้คณะกรรมการบริหารพรรค

ได้รับทราบและพิจารณาต่อไป ในกรณีที่ไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือไม่มีการจัดตั้งสาขาพรรคในเขตนั้นให้คณะกรรมการบริหารพรรคเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบ

หมวด ๕

แผนและการกำหนดเวลาในการตั้งสาขาพรรคการเมือง

ข้อ ๕๐ แผนและกำหนดระยะเวลาในการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองในท้องที่ใด หรือในจังหวัดใด ให้ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของคณะกรรมการบริหารพรรคเป็นผู้พิจารณาอนุมัติจัดตั้ง ตามความประสงค์ของสมาชิกสามัญในท้องที่หรือเขตเลือกตั้งนั้นๆ ตั้งแต่ห้าสิบคนขึ้นไป โดยในวาระแรกต้องจัดตั้ง ไม่น้อยกว่าภาคละหนึ่งสาขาตามที่กฎหมายกำหนด

ข้อ ๕๑ เมื่อได้รับแจ้งการอนุมัติจากพรรคแล้ว ให้สาขาพรรคจัดประชุมสมาชิกเพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคภายในหกสิบวัน เมื่อดำเนินการดังกล่าวแล้วให้แจ้งเลขานุการพรรคเพื่อให้หัวหน้าพรรคมีหนังสือแจ้งการจัดตั้งสาขาต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองภายในสิบห้าวัน

ข้อ ๕๒ เมื่อจัดตั้งสาขาพรรคในวาระแรกได้ครบภาคละไม่น้อยกว่าหนึ่งสาขาแล้ว ภายในกำหนดระยะเวลาห้าปี ให้คณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาจัดตั้งสาขาพรรคขึ้นอีกภาคละไม่น้อยกว่าหนึ่งสาขา

ข้อ ๕๓ ให้มีคณะกรรมการสาขาพรรคคณะหนึ่งซึ่งเลือกตั้งจากสมาชิกสามัญในพื้นที่หรือในเขตเลือกตั้งจำนวนเจ็ดคน โดยที่ประชุมสาขาพรรคเป็นผู้ดำเนินการซึ่งประกอบด้วย

- (๑) ประธานสาขาพรรค
- (๒) รองประธานสาขาพรรค
- (๓) เลขานุการสาขาพรรค
- (๔) รองเลขานุการสาขาพรรค
- (๕) เทรียญิกสาขาพรรค
- (๖) โฆษกสาขาพรรค
- (๗) กรรมการอื่น

กรรมการสาขาพรรคอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี

ข้อ ๔๔ ในการเลือกตั้งกรรมการสาขาพรรค ให้เลือกประธานเป็นลำดับแรกแล้ว
เลือกรองประธานหนึ่งคน และกรรมการสาขาพรรคอื่น

การเสนอชื่อบุคคลที่จะได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการสาขาพรรค จะต้องเป็นผู้รับรอง
ไม่น้อยกว่าห้าคน ผู้รับรองและผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งต้องอยู่ในที่ประชุมสาขาพรรค

ข้อ ๔๕ ให้ประธานสาขาพรรคเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งกรรมการที่ได้รับเลือกตั้ง
ให้ดำรงตำแหน่งตามข้อบังคับพรรค ข้อ ๔๓ (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗)

ข้อ ๔๖ ให้คณะกรรมการสาขาพรรคที่ได้รับเลือกตั้งตามข้อ ๔๓ มีอำนาจ
หน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินกิจกรรมให้เป็นไปตามนโยบาย ข้อบังคับพรรค และพระราช
บัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

(๒) เผยแพร่นโยบาย กิจกรรมของพรรค และจัดหาสมาชิกพรรคเพิ่มเติม

(๓) จัดให้มีทะเบียนสมาชิกในเขตท้องที่ไว้เป็นเบื้องต้น

(๔) จัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและงบการเงินของสาขาพรรคเพื่อเสนอต่อ

คณะกรรมการบริหารพรรคภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน

(๕) จัดให้มีการเผยแพร่ความรู้ทางการเมืองแก่สมาชิกสาขาพรรค และประชาชนโดยทั่วไป

(๖) เสนอแนะข้อขัดข้องและแนวทางแก้ไขที่สาขาพรรคได้ประสบปัญหาต่อพรรคเพื่อพิจารณา

(๗) เสนอชื่อบุคคลที่จะเข้ารับสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นอื่น ๆ ตามกฎหมายในเขตสาขาพรรคนั้น ๆ

(๘) จัดทำแผนงาน โครงการและรายงานผลการบริหารงานของสาขาพรรค เสนอต่อคณะกรรมการบริหารพรรคในรอบสามเดือนและภายในหกสิบวันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน

ข้อ ๔๗ คณะกรรมการสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ลาออก

(๒) ครบวาระ

(๓) ตำแหน่งกรรมการสาขาพรรคว่างลงสองในสามของกรรมการทั้งหมด

(๔) คณะกรรมการบริหารพรรคสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง

เมื่อมีเหตุให้คณะกรรมการสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ให้ประธานสาขาพรรคหรือรองประธานสาขาพรรคผู้ทำหน้าที่แทนมีอำนาจเรียกประชุมสาขาพรรคเพื่อดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคชุดใหม่ภายในสี่สิบห้าวัน

ในกรณีที่มีเหตุให้คณะกรรมการสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ให้คณะกรรมการสาขาพรรคที่พ้นจากตำแหน่งอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่านายทะเบียนพรรคการเมืองจะตอบรับการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการสาขาพรรคชุดใหม่

ข้อ ๔๘ กรรมการสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) คณะกรรมการสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่งตามข้อ ๔๗

- (๓) ลาออก
- (๔) คณะกรรมการบริหารพรรคสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง
- (๕) ขาดจากสมาชิกภาพ
- (๖) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

ข้อ ๔๕ ให้ประธานสาขาพรรคและกรรมการสาขาพรรคอีกหนึ่งคนเป็นผู้แทนสมาชิกของสาขานั้นเข้าร่วมประชุมใหญ่ของพรรค หากประธานสาขาพรรคไม่สามารถมาร่วมประชุมใหญ่ได้ให้มอบหมายให้รองประธานสาขาพรรคหรือกรรมการสาขาพรรคคนใดคนหนึ่งมาร่วมประชุมใหญ่ของพรรคแทนก็ได้

ข้อ ๕๐ ให้จัดการประชุมสาขาพรรคอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อแสดงผลงานในรอบปีและรับรองงบการเงินประจำปีของสาขาพรรคภายในสามสิบวัน นับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน

หมวด ๑๐

การประชุม

ส่วนที่ ๑

การประชุมใหญ่

ข้อ ๕๑ คณะกรรมการบริหารพรรคต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญของพรรคอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ส่วนการประชุมใหญ่วิสามัญอาจมีได้เมื่อคณะกรรมการบริหารพรรคเรียกประชุม หรือเมื่อกรรมการบริหารพรรคจำนวนไม่น้อยกว่าสองในสามของ

จำนวนคณะกรรมการบริหารพรรคเท่าที่มีอยู่ในขณะนั้นเข้าชื่อร้องขอเป็นหนังสือต่อหัวหน้าพรรคให้มีการประชุมใหญ่สามัญ

หนังสือร้องขอให้ระบุโดยชัดแจ้งว่าประสงค์ให้เรียกประชุมใหญ่สามัญ เพื่อพิจารณาเรื่องใดและด้วยเหตุผลเร่งด่วนอย่างไร

เมื่อมีผู้เข้าชื่อร้องขอให้เรียกประชุมใหญ่สามัญตามวรรคแรก ให้คณะกรรมการบริหารเรียกประชุมภายในสี่สิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือให้เรียกประชุม

ข้อ ๕๒ วัตถุประสงค์ของผู้ขอให้เรียกประชุมใหญ่สามัญ ต้องเสนอต่อหัวหน้าพรรคพร้อมกับลายมือชื่อของผู้ขอให้เรียกประชุม

ข้อ ๕๓ การประชุมใหญ่สามัญหรือวิสามัญประกอบด้วยสมาชิกของพรรคดังต่อไปนี้

- (๑) กรรมการบริหารพรรค
- (๒) สมาชิกของพรรคที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในขณะนั้น
- (๓) สมาชิกที่เป็นรัฐมนตรีในขณะนั้น
- (๔) ผู้แทนของสาขาพรรคตามข้อ ๔๕ ในกรณีที่มีสาขาพรรค
- (๕) สมาชิกที่ได้รับเชิญจากคณะกรรมการบริหารพรรค

ข้อ ๕๔ ในการประชุมใหญ่ต้องมีสมาชิกตามข้อ ๕๓ มาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนจึงจะเป็นองค์ประชุม การลงมติให้ถือเสียงข้างมาก

ข้อ ๕๕ ให้หัวหน้าพรรคเป็นประธานในที่ประชุมใหญ่ ถ้าหัวหน้าพรรคไม่มาประชุม ให้รองหัวหน้าพรรคลำดับต้นทำหน้าที่แทน ถ้ารองหัวหน้าพรรคลำดับต้นไม่มาให้รองหัวหน้าพรรคลำดับถัดมาทำหน้าที่แทน ถ้ารองหัวหน้าพรรคไม่อยู่ในที่ประชุมให้คณะกรรมการบริหารพรรคที่มาประชุมเลือกกรรมการคนใดคนหนึ่งเป็น

ประธาน และให้เลขาธิการพรรคทำหน้าที่เป็นเลขานุการในที่ประชุม แต่ถ้าเลขาธิการพรรค
ไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ก็ให้รองเลขาธิการพรรคหรือกรรมการบริหาร
พรรคคนใดคนหนึ่งแล้วแต่กรณีทำหน้าที่แทน

ข้อ ๕๖ กิจการดังต่อไปนี้ให้กระทำโดยที่ประชุมใหญ่เท่านั้น

- (๑) การเปลี่ยนแปลงนโยบายพรรค
- (๒) การเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรค
- (๓) เลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคหรือกรรมการบริหารพรรค
- (๔) รับรองงบการเงินประจำปีของพรรค
- (๕) กิจการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติและประกาศของคณะกรรมการเลือกตั้ง

กำหนด

ข้อ ๕๗ คำบอกกล่าวเรียกประชุมใหญ่ทุกราว ให้หัวหน้าพรรคแจ้งกำหนด
การประชุมให้สมาชิกพรรคทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน โดยให้ระบุวัน เวลา
สถานที่ และระเบียบวาระการประชุมด้วย

ส่วนที่ ๒

การประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค

ข้อ ๕๘ ให้มีการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคอย่างน้อยสามเดือนต่อครั้ง
และหัวหน้าพรรคเป็นผู้กำหนดวัน เวลา และสถานที่ประชุมหรือเรียกประชุมเป็นพิเศษ
อีกก็ได้ตามความจำเป็นหรือตามคำขอจากกรรมการบริหารพรรคจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งใน
สี่ของจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรคทั้งหมดร่วมกันขอให้เปิดประชุมเป็นพิเศษ ในการ
ขอให้มีการประชุมพิเศษจะต้องมีวาระหรือประเด็นที่จะประชุมเพื่อขอมติอย่างชัดเจน

ข้อ ๕๕ การประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค ต้องมีกรรมการมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรคที่มีอยู่ในขณะนั้นจึงจะเป็นองค์ประชุม ให้หัวหน้าพรรคเป็นประธานที่ประชุม ถ้าหัวหน้าพรรคไม่มาประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ประธานได้ ก็ให้รองหัวหน้าพรรคคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานที่ประชุมแทน และให้เลขาธิการพรรคเป็นเลขานุการในที่ประชุม แต่ถ้าเลขาธิการพรรคไม่มาประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ก็ให้รองเลขาธิการพรรคคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่แทน

ข้อ ๖๐ มติของที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคให้ถือเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของที่ประชุม

ส่วนที่ ๓

การประชุมสาขาพรรค

ข้อ ๖๑ คณะกรรมการสาขาพรรคต้องจัดให้มีการประชุมสามัญสาขาพรรค อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ส่วนการประชุมวิสามัญอาจมีได้เมื่อคณะกรรมการสาขาพรรคเรียกประชุม หรือเมื่อกรรมการสาขาพรรคจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการสาขาพรรคเท่าที่มีอยู่ในขณะนั้นเข้าชื่อร้องขอเป็นหนังสือต่อประธานสาขาพรรค ให้มีการประชุมวิสามัญ

หนังสือร้องขอให้ระบุโดยชัดแจ้งว่าประสงค์ให้เรียกประชุมวิสามัญเพื่อพิจารณาเรื่องใด และด้วยเหตุผลเร่งด่วนอย่างไร

เมื่อมีผู้เข้าชื่อร้องขอให้เรียกประชุมวิสามัญตามวรรคแรก ให้คณะกรรมการสาขาพรรคเรียกประชุมภายในสี่สิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือให้เรียกประชุม

คณะกรรมการสาขาพรรคเป็นผู้กำหนดวัน เวลา สถานที่ และระเบียบวาระการประชุม แต่สำหรับการประชุมวิสามัญที่กรรมการสาขาพรรคเข้าชื่อกันขอให้เรียกประชุม ระเบียบวาระให้เป็นตามฉันทิของผู้ขอให้เรียกประชุม

ข้อ ๖๒ ฉันทิของผู้ที่ขอให้เรียกประชุมวิสามัญต้องเสนอต่อประธานสาขาพรรค พร้อมกับลายมือชื่อของผู้ขอให้เรียกประชุม

ข้อ ๖๓ การประชุมสามัญหรือวิสามัญสาขาพรรคประกอบด้วยสมาชิกพรรคดังต่อไปนี้

(๑) กรรมการสาขาพรรคไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง

(๒) สมาชิกสามัญในเขตท้องที่นั้นที่ได้รับเชิญจากคณะกรรมการสาขาพรรค

ข้อ ๖๔ ในการประชุมสาขาพรรคต้องมีสมาชิกตามข้อ ๖๓ มาประชุมไม่น้อยกว่าสามสิบคนจึงจะเป็นองค์ประชุม

การลงมติให้ถือเสียงข้างมากของสมาชิกที่มาประชุม ในกรณีที่มีเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมชี้ขาด

ข้อ ๖๕ ให้ประธานสาขาพรรคเป็นประธานในที่ประชุมสาขาพรรค ถ้าประธานสาขาพรรคไม่มาประชุม ให้รองประธานสาขาพรรคทำหน้าที่แทน ถ้ารองประธานสาขาพรรคไม่มาหรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้คณะกรรมการสาขาพรรคที่มาประชุมเลือกกรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นประธานที่ประชุม และให้เลขานุการสาขาพรรคทำหน้าที่เลขานุการในที่ประชุม

ข้อ ๖๖ กิจการดังต่อไปนี้ให้กระทำโดยที่ประชุมสาขาพรรคเท่านั้น

(๑) กิจการตามที่มีบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง หรือกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือตามประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๒) รับรองงบการเงินประจำปีของสาขาพรรค

(๓) เลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคหรือกรรมการสาขาพรรค

ข้อ ๖๗ คำบอกกล่าวเรียกประชุมสาขาพรรคทุกคราว ให้ประธานสาขาพรรคแจ้งกำหนดการประชุมให้สมาชิกพรรคทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน โดยให้ระบุวัน เวลา สถานที่ประชุมและระเบียบวาระการประชุมด้วย

ส่วนที่ ๔

การประชุมคณะกรรมการสาขาพรรค

ข้อ ๖๘ ให้มีการประชุมคณะกรรมการสาขาพรรคอย่างน้อยสามเดือนต่อครั้ง และประธานสาขาพรรคเป็นผู้กำหนดวัน เวลาประชุม หรือเรียกประชุมเป็นพิเศษ อีกทั้งได้ตามความจำเป็น หรือตามคำขอจากคณะกรรมการสาขาพรรค จำนวนเกินกว่ากึ่งหนึ่งรวมกันขอให้เปิดประชุมเป็นพิเศษ ในการขอให้มีการประชุมพิเศษจะต้องมีวาระหรือประเด็นที่จะประชุมเพื่อขอมติอย่างชัดเจน

ข้อ ๖๙ การประชุมคณะกรรมการสาขาพรรค ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการสาขาพรรคที่มีอยู่ในขณะนั้นจึงจะเป็นองค์ประชุม ให้ประธานสาขาพรรคเป็นประธานที่ประชุม แต่หากประธานสาขาพรรคไม่มาประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ประธานได้ ก็ให้รองประธานสาขาพรรคทำหน้าที่แทน และให้เลขานุการสาขาพรรคเป็นเลขานุการในที่ประชุม แต่ถ้าเลขานุการสาขาพรรคไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ก็ให้รองเลขานุการสาขาพรรคทำหน้าที่แทน

ข้อ ๗๐ มติของที่ประชุมคณะกรรมการสาขาพรรคให้ถือเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่ง
ของที่ประชุม

หมวด ๑๑

การบริหารการเงินและทรัพย์สินและการจัดทำบัญชีของพรรคและสาขาพรรค

ข้อ ๗๑ พรรคอาจมีรายได้ ดังต่อไปนี้

- (๑) รายได้จากค่าบำรุงของสมาชิก
- (๒) รายได้จากการบริจาคโดยไม่จำกัดกฎหมาย
- (๓) รายได้หรือรายรับจากกิจการอื่น ๆ ที่ไม่จำกัดกฎหมาย
- (๔) รายรับจากเงินสนับสนุนที่ได้จากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง

โดยรัฐ

ให้หัวหน้าพรรคจัดให้มีบัญชีแสดงรายรับจากการบริจาคซึ่งต้องมีรายการ
ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อ ที่อยู่ จำนวนเงิน และรายการทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด
ที่คำนวณเป็นเงินได้ของผู้บริจาคทุกราย ในกรณีที่เป็นการบริจาคผ่านทางสมาชิก
ให้ระบุชื่อสมาชิกผู้รับการบริจาคด้วย

(๒) วัน เดือน ปี ที่รับบริจาค

(๓) สำเนาหลักฐานการรับบริจาค

ในกรณีที่การบริจาคเป็นการให้หรือให้ใช้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่คำนวณ
เป็นเงินได้ให้คิดมูลค่าโดยคำนวณตามอัตราค่าเช่าหรือค่าตอบแทนตามปกติ

ในท้องถิ่นหรือค่าของสิทธินั้นก่อน จึงบันทึกลงในบัญชี และในกรณีที่ไมอาจคิดมูลค่าได้ ให้ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สินหรือประโยชน์อย่างอื่นนั้นให้ชัดเจนเท่าที่จะกระทำได้

หัวหน้าพรรค กรรมการบริหารพรรค กรรมการสาขาพรรค และสมาชิกซึ่งได้รับจากการบริจาคนำส่งเข้าบัญชีแสดงรายรับจากการบริจาคต่อเหรียญพรรคภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับการบริจาค

บรรดาเงินที่พรรคได้รับจากการบริจาคมานำให้หัวหน้าพรรคและเหรียญพรรคนำไปฝากไว้กับธนาคารพาณิชย์โดยระบุชื่อเจ้าของบัญชีในนามของพรรค

ในกรณีที่หัวหน้าพรรค และเหรียญพรรคนำเงินไปฝากไว้กับธนาคารพาณิชย์ให้หัวหน้าพรรคแจ้งหมายเลขบัญชีของบัญชีเงินฝากและจำนวนเงินที่เปิดบัญชีของทุกบัญชี พร้อมทั้งส่งสำเนาบัญชีเงินฝากที่ธนาคารพาณิชย์รับรองแก่นายทะเบียนพรรคการเมืองภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้เปิดบัญชี

ข้อ ๑๒ รายจ่ายของพรรค มีดังนี้

- (๑) รายจ่ายปกติที่ต้องจ่ายตามงบประมาณประจำปี
- (๒) รายจ่ายพิเศษซึ่งมิได้กำหนดไว้ในงบประมาณประจำปี

ข้อ ๑๓ งบประมาณประจำปีของพรรค ประกอบด้วย

- (๑) งบประมาณรายรับ
- (๒) งบประมาณรายจ่ายซึ่งแยกออกเป็นประเภทเงินเดือน และค่าจ้าง

ค่าตอบแทนใช้สอยและค่าวัสดุ ค่าสาธารณูปโภค ค่าครุภัณฑ์และอื่น ๆ

ข้อ ๑๔ งบประมาณและปีการบัญชีของพรรคให้เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม และสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ของปีเดียวกัน

ข้อ ๗๕ การรับและจ่ายเงินของพรรคให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนดไว้ แต่จะต้องไม่ขัดหรือแย้งต่อข้อบังคับพรรคหรือบทบัญญัติแห่งกฎหมายและรายรับซึ่งได้จากเงินสนับสนุนจากรัฐบาลตามข้อ ๗๑ (๔) จะต้องนำเงินจำนวนดังกล่าวไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งไปใช้จ่าย เพื่อการบริหารพรรคและสาขาพรรค การหาสมาชิกเพิ่ม การใช้จ่ายในการเลือกตั้ง การให้ความรู้ทางการเมืองแก่สมาชิกและประชาชนทั่วไป

ข้อ ๗๖ ให้คณะกรรมการบริหารพรรครับผิดชอบการบริหารการเงิน และการบัญชีของพรรคและสาขาพรรคให้ถูกต้องตามความเป็นจริงโดยให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ให้สำนักงานใหญ่โดยหัวหน้าพรรคและสาขาพรรคโดยประธานสาขาพรรคจัดทำบัญชีของพรรคและบัญชีสาขาพรรคประกอบด้วย

- (ก) บัญชีรายวันแสดงรายได้หรือรายรับ และแสดงค่าใช้จ่ายหรือรายจ่าย
- (ข) บัญชีแสดงรายรับจากการบริจาค
- (ค) บัญชีแยกประเภท
- (ง) บัญชีแสดงสินทรัพย์และหนี้สิน

ให้ประธานสาขาพรรคส่งสำเนาบัญชีรายรับจากการบริจาคไปให้สำนักงานใหญ่ภายหลังจากลงรายการแล้วเสร็จโดยพลันแต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินภายในห้าวัน

(๒) การจัดทำบัญชีตาม (๑) ให้จัดทำเป็นงบการเงินเป็นประจำทุกรอบหกเดือน โดยงบการเงินต้องประกอบด้วยงบดุล งบรายได้และค่าใช้จ่าย และให้ประธานสาขาพรรคส่งงบการเงินดังกล่าวพร้อมกับรับรองความถูกต้อง แล้วส่งให้สำนักงานใหญ่พรรคดำเนินการต่อไป

(๓) พรรคต้องจัดทำงบการเงิน ซึ่งรวมถึงงบการเงินของสาขาพรรคด้วย ในทุกรอบปีปฏิทิน โดยมีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตรวจสอบและรับรองแล้ว และต้องเสนอให้ที่ประชุมใหญ่ของพรรคอนุมัติภายในเดือนเมษายนของทุกปี เมื่อที่ประชุมใหญ่ของพรรคอนุมัติแล้ว ให้หัวหน้าพรรครับรองความถูกต้องร่วมกับเหรียญกษาปณ์พรรค และให้หัวหน้าพรรคส่งงบการเงินดังกล่าวต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ประชุมใหญ่ของพรรคอนุมัติพร้อมทั้งสำเนาบัญชีตาม (๑)

(๔) ในส่วนที่พรรคได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐ พรรคจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายของพรรคในส่วนนี้ทุกรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป

หมวด ๑๒

การลงโทษสมาชิก

ข้อ ๗๗ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคเวลามีประชุมสภาหรือรัฐสภา ทุกคนต้องอยู่ในห้องตลอดเวลาและห้ามขาดประชุมหรือหลบหนีในระหว่างประชุม จะอ้างเหตุผลใดๆ มิได้ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากผู้ควบคุมเสียง (วิป) ในสภา หรือหัวหน้าพรรคเท่านั้น สมาชิกผู้ใดฝ่าฝืนให้ได้รับโทษตามข้อบังคับข้อ ๘๐

การกล่าวหาสมาชิกของพรรคคนใดว่าได้กระทำหรือละเว้นการกระทำอันควรแก่การลงโทษ ต้องทำเป็นหนังสือถึงหัวหน้าพรรค มีสมาชิกสามัญไม่น้อยกว่ายี่สิบคน ลงลายมือชื่อ

ข้อ ๑๘ เมื่อได้รับหนังสือกล่าวหาสมาชิกตามข้อ ๑๗ แล้ว ให้หัวหน้าพรรคมอบอำนาจให้กรรมการบริหารคนใดคนหนึ่งหรือหลายคนทำการสอบสวนข้อกล่าวหา นั้น ถ้าสอบสวนแล้วเห็นว่ามิมีมูลให้เสนอข้อกล่าวหา นั้น พร้อมทั้งรายงานการสอบสวนต่อหัวหน้าพรรคเพื่อ

(๑) พิจารณารัชขาด หรือ

(๒) แต่งตั้งกรรมการหรือสมาชิกสามัญไม่เกินกว่าห้าคนเป็นกรรมการพิจารณาเสนอความเห็นต่อหัวหน้าพรรคก็ได้

ข้อ ๑๙ ในการพิจารณาข้อกล่าวหาสมาชิกต้องให้โอกาสแก่ผู้ถูกกล่าวหา แก่ข้อกล่าวหา ตลอดจนแสดงหลักฐานฝ่ายตนภายในระยะเวลาสิบห้าวันนับแต่วันที่ ได้รับแจ้งข้อกล่าวหา

ข้อ ๒๐ เมื่อการพิจารณาสิ้นสุดลง หัวหน้าพรรคมีอำนาจสั่งการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ให้ระงับเรื่องกล่าวหา

(๒) ยกข้อกล่าวหา

(๓) ต่าหนีสมาชิกผู้ถูกกล่าวหา

(๔) ภาคทัณฑ์สมาชิกผู้ถูกกล่าวหา

ในกรณีที่หัวหน้าพรรคเห็นว่าควรได้รับการลงโทษโดยการลบชื่อสมาชิกผู้ถูกกล่าวหาออกจากทะเบียน ให้หัวหน้าพรรคเสนอต่อคณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาวินิจฉัยสั่งการ

ข้อ ๒๑ การลบชื่อสมาชิกซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรออกจากทะเบียนตามข้อ ๒๐ พรรคสอง ให้หัวหน้าพรรคเสนอต่อคณะกรรมการบริหารพรรคให้ความเห็นชอบในเบื้องต้น แล้วดำเนินการต่อไปตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๘